

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita S. Lebuini Presbyteri & Co[n]fessoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

Paupertatē
sectantur
Euangelica.

summam adesse cernebat. Sedenim illi, qui non adumbratam, non coactam, sed solidam atque vltro neam colebant paupertatem & continentiam, magisque pietatis officijs, quam vllis diuitijs ditescere querebant, accessit Barnaba, quem panis & olerum dispensationi praeferant, tollere eum exitialem pecuniam & ad Meschonem continuò referre iubent.

Infantes à
latronibus
occiduntur.

Abeunte Barnaba superueniunt latronculi quidam, & in tugurium nocte irrumpunt, quæ sitaque inibi, & non inuenta principis pecunia, iram & furorem in eorum insontium virorum conuertunt: occisi ad vnum omnes, ac solùm Barnabas per absentiam in columis est seruatus, cum magno animi sui dolore, quòd præfens eadem cum interfectis martyrij palmam affecutus non fuerit. Nihilominus sui similibus permanens, vitam quam cœpit colere, puram inculpatamque ad fatalem usque exitum non desijt: post quem in tumba Gneznæ, in quam, ante se interfecti sodales elati sunt, conditus est.

Felix Barnabæ exitus.

lis permanens, vitam quam cœpit colere, puram inculpatamque ad fatalem usque exitum non desijt: post quem in tumba Gneznæ, in quam, ante se interfecti sodales elati sunt, conditus est.

VITA S. LEBVINI PRESBYTERI ET CONFESSORIS, SCRIPTA AB HVCBALDO ELNONENSI

monacho ad Baldricum Episcopum Traiectensem. Extat in antiquis

manuscriptis exemplaribus, multumque commenda-

tur à Petro Archidiacono Cameracensi.

CAPVT I.

Noueb. 12.

Psal. 73.
Colof. 1.

Psal. 67.
Ephes. 4.

Interpretatio
nominis
eius.

Codex habet,
dignicolum.

Iacob. 4.

Ioan. 15.

DOMINVS noster Iesus Christus propter nimiam caritatem suam, qua dilexit nos in secula seculorum, non solum pro nobis, sed etiam ex nobis factus homo, verus & perfectus idem Deus, Rex noster ante secula, cum per passionem Crucis, resurrectionemque à mortuis, secundum nomen suum operatus esset salutem nostram in medio terræ, consummato diuini mysterij opere, quod absconditum fuit à seculis & generationibus, nunc autem manifestatum est sanctis suis, quibus voluit notas facere diuinitatis sacramenti huius, ascendens in altum, captiuam duxit captiuitatem, & vt ait Apostolus, dedit gratiam vnicuique fidelium Ecclesiæ secundum mensuram donationis suæ, alios Apostolos, alios Prophetas, alios Euangelistas, alios pastores constituens & doctores. Inter quæ innumera eius beneficia, quæ ipse largus dator per vniuersa terrarum diffudit spatia, in Francorum quoque Saxonumque de celo prospexit patrias: quibus saluandis, & lege eius imbuendis, atque in perseverantia boni operis confirmandis, post clara plurimorum lumina doctorum, quæ idem Sol iustitiæ, vt Occidentis depellerent tenebras, proprio irradiante fulgore, vt & ipsi lux essent huius mundi: vnum quoque sidus eximium, iam penè aduesperascente istius seculi die, sui splendoris gratia perfusum copiosissimè, ad eorum illuminationem dignatus est promere, Lebuinum videlicet charum sibi amicum, iuxta idioma nominis sibi optimè congruentis. Peritur enim à suæ peritis linguæ, quòd Liefuynn patrioticè sit vocatus, quod Romanis sonat, charus amicus. Demptis verò vel demutatis ad Latinitatem quibusdam literis, dictus est Lebuinus. Sed ecce quam * dignitate plenum istius vocabuli præsignium, dum quod futurus erat opere, iam eius præsignatum est nomine. Si enim quærat, cuius vir iste extiterit amicus, nequaquam mundanorum, vel mundi istius, cui non solum fuit inimicus, sed etiam crucifixus, sicut docet Apostolus, Qui voluerit amicus esse huius seculi, inimicus Dei constituitur: sed potius mundi conditoris seruus quidam fidelissimus: inter eos verò, qui audire meruerunt, iam non dicam vos seruos, sed amicos meos, merito suæ seruitutis connumeratus. Nec ab re cuiquam videatur, quòd nominis istius interpretatio à nobis studiosè perquiritur. Nouimus denique, quibusdam patriaribus etiam ante conceptionem indita fuisse vocabula, quibusdam postea immutata, quæ

ra, quæ ex proprijs causis aut præcedentibus, aut futuris, constat illis fuisse compe-
rentia. Quæ & idè sacra nobis tam solerret denotat scriptura, vt patenter innuat,
non modò in istis, sed & in alijs quibusdam sanctorum nominibus, quæ nobis sunt
animaduertenda. Satis enim intelligi datur, & hic vir sanctus quodam præfagio fu-
tutorum tale nomen est sortitus, vt lingua patria vocaretur Dei charus amicus.
Hæc satis dicta de nomine ipsius: iam nunc ad eius gesta, Deo bonisque placita ho-
minibus, licet stolidus, nos ter decurrat stylus.

CAP. II.

In salo quidem repõsita, nobilis tamen vulgataque Britannia Oceani insula, in-
terfusa mari à toto orbe diuisa, inter Septentrionem & Occasum sita, à vocabu-
lo suæ gentis cognominata. In ea multa & magna flumina, fontes calidi, metallo-
rum larga & varia copia, achates lapis ibi plurimus & margaritæ: cui adiacet Sco-
tia siue Hybernia. Sunt verò ibi populi multi, Britones, Saxones, Picti, Angli. Hæc
animalium messiumque ferax vberè fertili, diù dedita erat idolorum cultui. Post-
quam verò venit prædestinatum à Deo tempus miserèdi eius, sicut in laudabilibus
viri eloquentissimi Gregorij Papæ gestis legimus, data sibi occasione inspirauit De-
us cordi illius, vt quoniam ipse dicebatur vir Apostolicus, illique commissum erat
de omnibus, istius specialiter gentis fieret Apostolus. Quod pastoralis curæ officii
quàm studiosè fuerit ab eo administratum atque peractum, cooperante gratia
Dei cælestis, nos sigillatim referre super sedemus: quoniam in libello vitæ ipsius ter
beati Pontificis Gregorij, satis propalarum recolimus. Hoc tantum sufficiat com-
memorasse, quoniam directi ab ipso fortes & fideles agricolæ, excoluerunt optimi
cordis terram strenuè benè polito linguæ suæ vomere, sparsimque dilatato diuini
verbi femine. Ac nè fortè duplici deperiret læsione, & malarum cogitationum tri-
to calle, & volucrum spiritualium nequitie comestione, tutari studuerunt sollicitè.
Insiper nè citò exortum semen propter duritiam petra, hoc est, mentis indomitæ,
vel propter æstum tentationum posset arefcere, irrigauerunt illud in deficiente san-
ctæ charitatis humore. Ad postremum vbi fuerit necesse, extirpato spinarū, id est,
diuitiarum, quas nunc sollicitudo, nunc voluptas comitatur, angore, gauisū sunt bo-
nam terræ suo labori respondiisse, & vberimos fructus edidisse, scilicet trigessimum
in casto coniugij fodere, sexagesimum in non paruo sufferentia continentium la-
bore, ceterisim in perceptione virginalis coronæ. Cuius feminis ac messis intan-
tum excreuit cumulus, vt nò modò indigenas illius patriæ satiaret, verum quoque
exterarum regionum famelicos pasceret. Quis enim queat explicare, quot lumina
doctorum, verbis & exemplis perfectorum prodierunt inde? Quos nostra gaudet
Francia se vt veros Christi Apostolos hospitio graterter recepisse, alimonijs abun-
danter refouisse, rebus ac facultatibus honorabiliter munerasse, prædicantes liben-
ter audisse, magisque monentibus se salubriter obedisse: necnon & beatas sancto-
rum corporum exuias se lætatur hætenus ad suorum patrocinium veneranter
custodire, sperantes pro his omnibus se partem habituros cum eis in æterna beati-
tudine. De quorū sanctissimò fultit collegio sanctus Lebuinus, ex præfata Anglo-
rum patria oriundus, ab ipsis quoque pueritiæ crepundijs, exercitijs Deum colendi
deditus. Iam enim prætendebat morum conatibus, qualis pijs futurus esset actibus:
vt patenter daretur intelligi, hunc verum Dei cultorem fore, qui in lege eius me-
ditaretur die ac nocte, sicut & Salomon in Prouerbijs generali sententia promit de
talibus: Ex studijs suis intelligitur puer, si recta sint & munda opera eius.

CAP. III.

Hinc liberalibus, ac potius sacris, traditus studijs literarum, inhians, vt ait scri-
ptura, ad sciendam sapientiam, ad intelligendum verba prudentiæ, & suscipi-
endam eruditionem doctrinæ, iustitiæ, & iudicium, & equitatem: vt sibi paruulo
daretur astutia, adolèscenti scientia & intellectus: vigilabat ad fores sapientiæ quo-
tidie, obseruans ad postes ostij eius. Cumque eos exereret assidue, optabat vt ve-
nir in se spiritus sapientiæ, deprecatusque Deum ex totis præcordijs, dixit: Da
mihi, Domine, sedium tuarum assitricem sapientiam: mitte illam de cælis sanctis
tuis, & à sede magnitudinis tuæ, vt mecum sit, & mecum laboret, vt sciam quid ac-
ceptum sit coram te. Hæc eo sepius deprecante, occurrit ei ipsa, quæ circuit querens
dignos se, & ostendit se illi hilariter, & obuiauit illi quasi mater honorificata, stas in

Britannia à
toto orbe
diuisa.

Rom. Pon-
tifici curâ
omni de-
mandata.

Luc. 8.

Anglia S.
Lebui ni pa-
tria.

Prou. 20.

Prou. 1.

Diligenter
incumbit
studio lite-
rarum puer
Lebui ni.

Sap. 9.

Sap. 6.

UR IUS

90 per
100 per

RVIII

5

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

summis excelsisque verticibus, in medijs semitis iuxta portas civitatis in ipsius foribus. Erat autem, ut iam ante nos per quendam sui amatorem de ea dictum est, reverendi admodum vultus, oculis ardentibus, & ultra communem hominum reverentiam perspicacibus, colore viuido, atque inexhausti vigoris: quatenus ita repleta foret, ut nullo modo nostra crederetur etas, statura discretionis ambigua. Nam nunc quidem ad communem se hominum mensuram cohibebat: nunc vero pulsare caelum summi verticis cacumine videbatur. Quae cum altius caput extulisset, ipsum etiam caelum penetrabat, respicientiumque hominum frustrabat intuitum. Haec aedificauerat sibi domum, ubi exciderat sibi columnas septem, quae immolans victimas suas, miscuit vinum, & posuit mensam suam, miscuitque cillas suas, ut vocarent ad arcem & ad moenia civitatis, dicens: Si quis est parvulus veniat ad me, itemque insipientibus: Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis. Relinquitte infantiam, & venite, & ambulate per vias prudentiae. Tunc inter numerosos copiosa plebis auditores placido vultu respiciens humilem Lebuinum, quem ante secula praescierat & praedestinaverat fore sibi clarum amicum, voce amabili affata est illum: Ego, inquit, diligentes me diligo, qui mane vigilauerint ad me, inuenient me. Principium me adipiscendi, timor Domini: intellectus bonus omnibus facientibus eum. Haec aure audiendi audientia factus vir Lebuinus, exultavit in Domino cor eius, & dixit: Ego seruus tuus & filius ancilla tuae. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, ut non dominetur mihi omnis iniustitia. Deduc me in semita mandatorum tuorum, quia ipsam volui. Et ecce concupiui mandata tua, in aequitate viuifica me. Exinde oleo laetitiae perfusus, ea, proficiebat de die in diem amicitiae eius gratia. Et ne quis forte putet, postposita rerum gestarum serie, nos quaedam veluti fabulosa ac friuola, ut iste beatus vir a notitiam semitarum sapientiae, eiusque agnitionem contenderit, commentum esse: si sobrius lector vel auditor extiterit, volumus pro certo nouerit, haud aliter cuique inerrato viandum esse, ut ipsius desiderabilem queat speciem inspicere. Constat enim firmissime, quoniam quisquis praesignatos huiusmodi progressuum gradus, quibus ad eam incedendum conscenditur, praetermiserit vestigare, nullo modo philosophandum esse.

CAP. IIII.

ERgo quoniam hic beatus ab ineunte aetate toto conamine has profecutus est vias prudentiae, sic maximam promeruit praerogatiua diuinae gratiae. Per hanc denique inerat ei cautae circumspectionis efficacia, ut velut oculatum animal ante & retrò, incederet in omnibus mandatis & iustificationibus Domini sine querela. Erat enim vir magnae abstinentiae, sibi parcus, egenis largus, ore serenus, corpore castus, lectionibus sacris, vigilijs & orationibus indefinenter intentus, sermone inuicundus, qualitate morum sobrius, omnique bonitate praeditus. His & huiusmodi pollens virtutibus, adeptus est honorem Clericatus. Quam dignitatem gradus & vocabuli credens diuinitus collatam sibi, agebat studio peruigili, ne morti operatio suo nomini dissentiret. Cleros enim Graece, fors vel hereditas dicitur Latine. Verè & appellatur Clerici, quod de sorte Domini sint, & quasi de eius hereditate peculiari: sicut in Testamento veteri Leuitas ex filijs Israel ut proprios aliumque vel idè, quia vicissim illi, qui verè sunt Clerici, praeter Deum nullam concupiscant hereditatem in hac regione mortali, expectantes viua spe illam incorruptibilem & incontaminatam & immarcescibilem, conseruatam in calis, per ipsum, & cum ipso, & in ipso se posse consequi, sicut & ipse eis repromittit, dicens: Ego hereditas eorum, meditates iugiter, & dicentes: Dominus pars hereditatis meae & calicis meae, tu es, qui restitues hereditatem meam mihi. Funes ceciderunt mihi in praeclearis etenim hereditas mea praecleara est mihi. His intetus vir sanctus Lebuinus, ac sectulo recolens, quid de Clericorum moribus, his penè verbis à sanctis institutum sit per tribus: abstinuit à vulgari vita & conuersatione, à mundi voluptatibus & spectaculis, à seculi pompis, à conuiujs publicis, ab vsuris & turpium lucrorum occupationibus, à fraudibus, & ab ipsa cunctorum criminum matre auaritia: non officia ac negocia secularia, non gradus honorum sectans per ambitionem, non pro beneficijs medicinae Dei captans munera, dolos & cõiurationes, odium, emulatione, obtreccationes fugiens atque inuidiam: non vagis oculis, non infreni lingua, aut perulati tumidoque, incedens gestu: sed mentis pudore atque verecundiam simplici ostendens habitum.

Prou. 9.

Prou. 8.

Psal. 110.

Psal. 118.

Catalogus virtutum Lebuini.

Fit clericus.

Clerici vnde dicitur.

1. Pet. 1.

Ezech. 44.

Psal. 17.

Clericis vitanda.

habitu & incessu, obscenitatem sic verborum, sicut & operum penitus execrans: visitationes viduarum ac virginum, ac cōubernia extraneorum foeminarum nullatenus appetens, castimoniam immaculati cordis & corporis perpetuò cōseruare studebat. Inter hæc debitam præbens senioribus obedientiam, nullo se iactantia vitio extollebat. & quid plura? Lectionibus, doctrinæ, psalmis, hymnis, canticisque spiritualibus exercitio iugi insistebat, profectò sciens, quia tales oportet Clericos esse, qui diuinis cultibus se mancipandos student exhibere. Vndè & ipse Deo talem exhibens se, post tantæ continentiam vitæ, de tonsura rasoque capite, non capillos posuit vrendos sacrificij veteris igne, sed vt verus Nazareus consecrans perfectionem deuotionis suæ, obtulit totum se hostiam viuentem, sanctam, Deo placentē, quæ vreretur assidue sancti spiritus igne, vt fieret obsequiū eius rationale, & illud signi tonsuræ, quod figurabatur in corpore, ageretur in illo, in quo Christus habitat, in interiori homine: videlicet vt exterius abscissis crinibus, interiorius cunctis relictis criminibus, enitesceret denuò innouatis sensibus, quasi comis rudibus. Præterea gestans quasi tiaram veri sacerdotij in detonsa superiori capitis parte, necnon exprimens in inferiori dignitatem regalis coronæ, gaudebat munus impleri in se hæc typica similitudine, quod beatus Apostolus Petrus vniuersali collatum gaudet Ecclesiæ: Vos, inquit, estis genus electum, regale sacerdotium.

Exercitia S. Lebuini.

Num. 6. Rom. 11.

Tonsuræ cōmune in clericis quid significent.

*typicali 1. Pet. 2.

CAP. V.

igitur vir Domini Lebuinus, in talibus virtutum profectibus ætate simul & probitate morum adustus, verè per omnia irreprehensibilis Clericus, singulis sensim secundum instituta Canonica dignitatis Ecclesiasticæ conscensibus gradibus, eligitur ad officium presbyteratus: vt qui scientia & operatione profectus erat, ceteros doctrina instrueret, exemplo ad bene agendum prouocaret. Liberalis siquidem sui nominis & commissi officij executor, satagebat sollicitè esse & videri presbyter, id est, senior: non dierum prolixitate numerosior, nõ canitie capitis honoratior, sed augmento meritoque virtutum prouectior, vt de eorū fieret numero, qui à Moyse, præcipiente Domino, eliguntur: Congrega, inquit, mihi septuaginta viros de senioribus Israël, quos tu nõstis, quod senes populi sint ac magistri &c. Tales namque presbyteri non subrogantur in sacerdotio fauore populari: sed eliguntur à Moyse duce populi Christiani, quos ipse nouit, qui eis talem gratiam contulit, quod sapientiæ & sanctitatis merito senes sint populi. Et quia stant coram eo statu iustitiæ inflexibili, merentur eius spiritus participatione munerari, completurque in ipsis, quod dicit Dominus ad Heli: Glorificantes me, erunt glorificati. Quorum senum gloria, sicut dicitur in Prouerbijs, canities est: haud dubium illa, de qua legitur alibi: Cuius sunt enim sensus, id est, sapientia viri, & ætas senectutis, vita immaculata. His ergo donis spiritualibus præditus, dignè dignus sacerdos effectus est Lebuinus, explens verbis & actibus nomen & officium sacri ducatus, pura mente mundisq; manibus, vt expedit sacerdotibus, cooperatione spiritus sancti consciens & dans sacramenta viuifica populis fidelibus, congruis vnumquenque docens exhortationibus, pro suæ professionis ac morum qualitatibus.

S. Lebuinus sacerdotio initiatur.

Num. 11.

1. Reg. 4. Prou. 20.

Sap. 4.

CAP. VI.

Numero is, qui operatur in suis omnibus & velle & perficere pro bona voluntate, suo gratuito munere operatus est in famulo sibi fideli Lebuino illud velle, quod nullatenus à suo velle poterat discrepare, salutis videlicet lucrandarū animarum iugiter inhiare, & continuam huic desiderio operam dare: vt sicut de speciali gratia Apostolarū B. Petri & sui ipsius Paulus protestatur, dicens: Qui operatus est Petro in Apostolatū circuncisionis, operatus est & mihi inter gentes: ita & nos fidenter de hoc nostro dicere audeamus Apostolo, quia & ipse operatus est Lebuino inter Francos & Saxones. Vndè quia ad eosdem docendos ab eo est destinatus, pro sui qualitate officij non inconuenienter dicitur Apostolus, quod in lingua Latina sonat, missus. Denique sicut suis ipse præcepit discipulis, dicens: Ire, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti, docentes eos seruare omnia, quæcunque mandauit vobis: ita & hūc suum affatus discipulum, velut eodem imperio præcepit ei præfatas docere gentes catholice sacramenta fidei, tingere baptismo salutari, & exindè præcipere omnia seruare madata sibi. Et sicut de Paulo & Barnaba in Apostolorum Actibus legitur, quod imperauerit spiritus sanctus, Segregare, inquit, mihi Barnabā & Saulū in opus, quod assumpsi eos,

Phil. 2.

Gal. 2.

S. Lebuinus Apostolus.

Math. 28.

Act. 13.

URIVS
 OPER
 JOBER
 RVIII
 5

1. Cor. 12.

eos, sicque ad docēdas profecti sunt gentes: simili, vt ita dictum sit, modo eiusdem sancti spiritus imperio, qui diuidens singulis prout vult, operatur omnia in omnibus: iste fidelis seruus ac fortis operator Lebuinus, in opus sibi à Domino iniunctum, segregatus est & assumptus.

CAP. VII.

Gen. 12.

Venit Traiectum inferius.

CVi etiam vt nō solum cum Apostolis, sed & cum patriarchis digna foret operis communio, ipsius summi sacerdotis Abrahæ proponitur imitatio. Nam quomodo illi præceptum est à Deo, Exi de terra & cognatione tua, & veni in terram quam tibi monstrauero, & eius prorinùs ille paruit imperio: ita & iste vir venturibilis hoc audito, ac veluti sibi specialiter delegato, ad exemplum beati patriarchæ huic irrefragabiliter inhæsit edicto. Exiens ergo impigrè de terra & cognatione sua, posthabita in sula Anglorum, euectione nauali Traiectum petijt, castrum Vuitenburg antiquitùs dictum, modò verò Traiectum: vbi reperiens quandam venabilem virum, nomine Gregorium, ex nobili Francorum sanguine procreatum, beato Bonifacio Archiepiscopò olim à pueritia enutritum, gradu Ecclesiasticò presbyterum, sed tunc pro tempore Episcopalis officij in eodem castro vel etiam parochia vicarium, exposuit ei omnem suę peregrinationis, sibi que commissę predicationis textum.

CAP. VIII.

Historia brevis S. Bonifacij, Germanorù Apostoli.

Bonifacius Mogutiensis Episcopus, prius Vuitfridus est vocatus.

Traiectum inferius, olim castrum Vuitenburg.

Carlomanus rex fit monachus. Luc. 10.

Pipinus fit Franciæ rex.

QVia verò gratia Gregorij boni discipuli, mentio optimi facta est magistri Bonifacij, non indignum videtur, tanti præfulis dignam cunctorum memoriam licet succinctè, relationē fieri. Hic deniquè vir ex prædicta Anglorum patrie progenitus, à pueritia Deo dicatus, cum succrescentis ætatis profectibus de die in diem, sapiētia & totius sanctitatis augetur profectibus, sanctæ pauperatis ac peregrinationis spontaneam viam ingressus, officium quoque plurimis euangelizandi populis, Dei gratia sibi cooperante, aggressus, sub Carlomano & Pipino Francorum principibus, apud Apostolicam sedē legatione Germanica functus, decoratione Clericorum ac fauori populorum annuentibus præfatis Principibus, ab ipso Papa Gregorio, Græca Latinaque lingua fatis erudito, qui alterius Gregorij successor, ab illo mirabili doctore Ecclesiæ beato Gregorio Anglorum Apostolo, ordinatione Pontificatus fuit vicissim susceptus, Mogutiensi civitati ordinatur Archiepiscopus & qui antea vocabatur Vuitfridus, gratia meritoque bonorù factorum, vt quidam volunt, dictus est Bonifacius. Qui vir, sicut de eo legitur, predicatione sua Thuringos, Hessos, atque Austrasios ad fidem rectam, religionemque Christianam, à qua diu aberrauerant, conuertit, nec non & monasteria monachorum & virginum primum in Austrasiæ partibus construxit. Hic etiam inter egregia bonorù actuum insignia, vt non modò sua, sed & aliorum quoque præfulum vigilantia, catholica propagaretur, augmentaretur, ac confirmaretur Ecclesiæ, annuente sibi Carlomanno, auctoritate fultus Apostolica, in castro Vuitenburg, quod nunc Traiectum dicitur, constituit vt Episcopalis esset cathedra. Cumque idem gloriosus Carlomanus felici nimium commutatione terrenū ac temporale respuisset regnum, vt cælestem mereretur adipisci, quod est æternum, profectusque Romam ad beatorum limina Apostolorum, clericatus ibi suscepit habitum, nō post multum temporis in monte Beate ædificato monasterio, ad summam perfectionis ascendens gradū, in cenobio beati Benedicti professus monachum, optimam cum Maria dilectrice ac dilecta Domini, visus est elegisse partem, quæ iuxta Domini promissum, à nullo electorū eum perseveranter desiderantium auferetur in æternum. Regni verò, quod antè diuiserant, & principatus sui Pipino fratri cessit fastigiū. Sed Pipinus totius ditionis compos effectus, consultu Papæ Zachariæ, & vnanimi Francorum consensu per vnicuique nem sanctissimi Archiepiscopi Bonifacij, Suesionis ciuitate habito conuentu, reuocatus appellatus, & regali est sede donatus, repudiato ac tonsurato Childerico, qui castro nomine antea rex vocabatur. At vbi beatus pōtifex Bonifacius verbum Dei euangelizans Frisonibus, cum suis cōministris, vt ferunt, quinquaginta duobus martyris est coronatus, iam dictus vir Gregorius, eius quodam discipulus, in præfato residens castro, bonus imitator magistri, quod ab eo didicerat, impiger executor exercebat.

CAP. IX.

CVi cum sanctus Lebuinus, vt iam diximus, retulisset, quid secūdum Dei voluntatem gereret animo, ille gauisus in Domino, animatum consilio, & fortium auxilio,

auxilio, direxit eum ad locum sibi diuinitus demonstratum secus Iselam fluiuium, vt feret velut quidam limes certissimus atque fortissimus in Fracorum Saxonumque cōfinio: vt sicut lapis mediastinus vice lapidis illius viui, summi, angularis positus, vt & ipse duos in vnam reciperet fidem populos, venientes ex diuerso. Charidenuque sui Lebuini sibi deuotam respiciens humilitatem inspector mentis Deibus sanctum & terribile nomen eius. Adhibuit quoque illi Abbas Gregorius socium, quēdam venerabilem virum, ex discipulis sancti præfulis Vuillibrordi, nomen Marcellinum. Sed o quā mira alacritate noster astuat animus facta sibi mentione super talibus viris, nec patitur, quin saltem per transitum de tanto præfulo Vuillibrordo quid suus exprimat stylus. Et hic etiam vir Deo plenus, de Britannia gentis Anglorum progressus, pro aeterna patria à sua peregrinus, Romam venit beati Sergij Papæ temporibus, qui à beato doctore Gregorio Papa extitit vice-nit beati Sergij Papæ temporibus, qui à beato doctore Gregorio Papa extitit vice-nit Romam

Ordinatur Frisonum Episcopus, 1. Cor. 10.

1. Pet. 2.

Psal. 33.

Matth. 25.

Veniens igitur vir Dei cum suo collega Marcellino ad præmonstratum sibi locum à Deo, vñs est aliquandiu viduæ cuiusdam, quæ Abachilda vocabatur, hospitiō: & nil veritus animositatem gentis illius, insudabat quotidie Euangelicæ prædicationi, instantius ostendens, neglecto Deo viuo & vero, vacuis ac per omnia superfluis inferuire eos idolorū cultibus. Quid immeret multis? Salutaribus eius monitis edocti, crediderūt quotquot ad aeternam vitam erant præordinati. Quorū etiam sumptu compactum est primò oratoriolū in loco Vuilpa vocitato, versus occidentalem lile fluminis oram. Nec multò post, accrescente sensim numero fidelium, aliud maius versus orientalem eiusdem fluminis partem ei cōstruxerunt oratorium, & iuxta illud eius habitationi congruam domum: vbi sanctus Domini quotidiana vigiliarum ac Missarum Domino vota persoluebat, & confluentes ad se, verbi diuini pane cibabat, cunctisque se cernentibus gratiosum vultu, verbis ac moribus exhibebat: vnde & quamplurimis eorum, etiam nobilioribus, speciali affectione charus erat. Interea hostis antiquus, totius semper bonitatis inuidus, cernens sibi minui, quos per beatū Lebuinū Christo constabat consociari, fategit per suā malignitatis fautores, vt multū de eo furiosa cōquestionis murmur haberetur inter populares. Aiebant enim: Quidnam est illud phantasma vagabundum, quod suis præstigijs alienat mentes, infatuat sensus, mores peruertit nostrorum? Nonne cernitis, quod iā multos à suā qualitatis statu corruerit, & quasi deliros effecerit? Ergo antequam nos omnes in posterū ille fascinationis suæ fraudibus circūueniat, occyus perquiratur, effugetur, aut potius pessundet, vel cum sua illa * magica scena viuis flammis addicatur. His continuatis, irruunt: & apposito igne, ecclesiarum domum concremant, & quoscunq; Christianos ibidem reperiunt, ab eodem loco insecundo longius proturbant. Dominus autem, qui custodit omnes diligentes se, famulum

S. Lebuinus prædicat Francis & Saxonibus fidem Christianam.

S. Vuillibrordus vice-nit Romam

Ordinatur Frisonum Episcopus,

1. Cor. 10.

1. Pet. 2.

Psal. 33.

Matth. 25.

Marcellinus collega S. Lebuini.

Multos cōuertit.

Satan quosdā concitat in eum.

* magicali

Psal. 144.

URIVS
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Plal. 144.

famulum suum ab eorum insectatione eripuit, atque ad multorum salutem illud custodiuit. Sed neque beatus vir illorum territus fauitia, ab euangelizandi cessantia infantia: sed ut fortis athleta, sum pro fidei scuto, & salutis galea, ad iterum rediua atque fortiora se praeprauiit discrimina.

CAP. XI.

Saxones
qbus olim
moribus &
instituris
vixerint.
*Ingenui-
les

IN Saxonum gente priscis temporibus neque summi caelestisque regis inerat no-
gnitas & honorificentia, cuius regeretur prouidentia, corrigeretur censura, detra-
deretur industria: sed erat gens ipsa, sicuti nunc vsque consistit, ordine tripartito
diuisa. Sunt denique ibi, qui illorum lingua Edlingi, sunt qui Frilingi, sunt qui
dicuntur, quod in Latina sonat lingua, Nobiles, *Ingenui, atque seruales. Pro
verò libitu, consilio quoque, ut sibi videbatur, prudenti, singulis pagis principes
praerant singuli. Statuto quoque tempore anni semel ex singulis pagis, atque
ijsdem ordinibus tripartitis, singillatim viri duodecim electi, & in vnum collecti
in media Saxonia fecus flumen Vuiferam, & locum Marklo nuncupatum, exere-
bant generale concilium, tractantes, sancientes & propalantes comunis com-
da utilitatis, iuxta placitum a se statutae legis. Sed etsi forte belli terreret exitium,
pacis arderet gaudium, consulabant ad haec quid sibi foret agendum. Hunc scilicet
imminere conuentum Christi miles Lebuinus, destinauit animo se illic iturum,
quò aut suo regi acquireret copiosum fidelis exercitus numerum, aut fortiter con-
tra hostes dimicans, gloriosum victoriae suae reportaret triumphum. Interim tam-
contigit diuertisse ad domum cuiusdam illustis ac potentis viri, nomine Folcbe-
ti, cui inter plures, quos charos habebat, quibusq; ipse charus erat, familiare praer-
bat contubernium. Qui cum maximo illum excipiens gaudio, ait: Gratulor quod
dem, mi dilecte, opportunè te nunc aduenisse: denique mihi pro te sollicito que-
ram exhibes tuam praesentiam. Sed quorsum tendas, mihi pandas velim. Cui
sanctus: Est, inquit, animus, superna iuuante gratia, concilium inuisere Saxonum.
Ad quem ille: Cum tuae sanctitatis merito quamplurimis nostrorum acceptis ha-
bearis, non ignoro quosdam tibi inimicari, & vitae tuae libenter insidiari. Vnde ro-
go, ut, me audito, aliorum te veritas modò, vel domum redeas, vel tuum familiarium
Daonem peras, quo usque peracto concilio, tutius nos quoque reuises. Cum que
huiusmodi sermonibus dissuadere conaretur athleta Christi, sancto quo agebatur
spiritu animatus, constanter respondit: Nullatenus praertere queo, sed neque au-
deo, quod ipse meus Rex Christus Iesus Deus & Dominus mihi agendum instituit.
Et vir Dei: Dominus, ait, mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi homo. Sic
eius firmatam perspiciens faciem, moestus tandem acquieuit.

CAP. XII.

In conuen-
tum Saxo-
nu venit S.
Lebuinus.
Ephes. 6.

INstante igitur temporis articulo, quo ipse concilij afforet concio, ad sunt quo-
rum intererat, coetu vndique secum agglomerato. Adest & bonus miles Lebu-
nus, non ut ignauus vel desidiosus, sed ut strenuus & officiosus, lumbos mentis sua
in veritate succinctus, lorica iustitiae indutus, pedes in praeparatione Euangelij pe-
cis calceatus, scuto fidei protectus, galea salutis capitatus, assumpto gladio spiri-
tus, quod est verbu Dei, armis iustitiae virtutisque eius a dextris & a sinistris circum-
datus. Et cum his omnibus muniretur intrinsecus, non tamen competentia dec-
rant ornamenta morum extrinsecus. Clericali siquidem schemate insignitus, se-
cerdotali quoque infula decoratus, ac velut quid diuinum praesignas fulgore vul-
tus, Crucis signum praeferebat manibus, utpote sui Regis antesignanus: necnon &
Euangelium Christi, quod iugiter mente recolbat, ore praedicabat, & opere exerce-
bat, brachio quoque gestabat. Omnis itaque concionis illius multitudo, ex diuer-
sis partibus coacta, primò suorum proauorum seruare contendit instituta, num-
nibus videlicet suis vota soluens ac sacrificia. Quae cernens agi sacrilegia Lebuinus
Christi fortis athleta, zelo zelatus pro Domino, ut olim Elias propheta, in media
illorum prorumpit agmina, & ex improuiso vociferans, exaltat vocem suam ut tu-
ba, annuncians palam & redarguens scelera eorum. Audite, inquit, omnes, audite
me: & non tantum me, quantum eum, qui loquitur vobis per me. Mandata illius
vobis perfero, cuius omnia sunt imperio atque iudicio subiecta. Ad haec cum illi
attoniti respexissent, ad specumq; viri & habitum mirantes, conticissent, ille praer-
fatus

Crucem &
Euangelium
gestat.

3. Reg. 18.
& 19.

Prædicat il-
lis Christu.

S

status sic insitit: Auscultate, attendite, & scitote, quia Dominus creator cæli & terræ, maris & omnium, quæ in eis sunt, ipse solus vnus & verus est Deus. Ipse fecit nos, & non ipsi: neque est alius præter eum. Simulacra, quæ deos esse putatis, quosque à diabolo decepti, venerando colitis, aurum vel argentum, æs, lapis aut lignum sunt: non viuunt, non mouentur, neque sentiunt. opera enim hominum sunt, nec cuiquam alij, nec sibi possunt auxiliari. Ergo Deus solus bonus, solus iustus, cuius misericordia & veritas manet in æternum, condolens tam miserabili vos demonum seductos errore, hac me præcepit fungi legatione, vt verusti pœnitentes erroris, ad eum conuertamini recta & sincera fide, cuius creati estis bonitate. In ipso denique vos & nos omnes viuimus, & mouemur, & sumus. Si illum fideliter agnoscentes, pœnitentiam egeritis, & baptizati in nomine patris & filij & spiritus sancti fueritis, & mandata eius obedienter seruaueritis, ipse vos ab omnibus seruabit malis, & concedens tranquillitatem pacis, dabit hic iudicari temporalibus copijs, & in futura vita omnibus æternaliter perfrui bonis. Si autem precepta eius saluberrima nihil feceritis, & iniqui cordis errorem corrigere nolueritis, scitote quia patiemini iudicium pœnæ grauioris de contempta admonitione eius benignitatis. Ecce enim ex sententia oris eius, quæ est immutabilis, præuncio vobis, quia nisi his monitis obtemperaueritis, iam celerrimè veniet vobis malum inopinata tribulationis. Præordinauit namque Rex cælorum omniumque seculorum, Regem fortem, prudentem & acerrimum, non de longinquo, sed de proximo instar torrentis rapidissimi properantem ad emolliendam duri cordis vestri ferocitatem, & comprimendam rigidæ ceruicis contumaciam. Qui vehementi impetu vestram aggrediens regionem, gladio, vastitate, incendio & exterminio cuncta depopulabitur, & vt vindex iræ Dei, quem semper exacerbastis, vos quidem partim mucrone coccidens, perimet, partim egestate tabescere faciet, partim perpetui exilij mœrore consumeret. Coniuges vestras ac liberos passim ad seruiendum distribuet, & si qui residui fuerint, ignominiosos suo dominio subiugabit, vt & de vobis iam dudum iure prædictum videri possit: Et pauci facti sunt, & vexati sunt à tribulatione malorum & dolore.

CAP. XIII.

Alia beato viro prophetalis spiritu præconante, illi demoniaco bacchantes spiritu, pleni furoris & insaniam, perstreperunt vndique clamore confuso: En ecce adest seductor ille, sacrorum nostrorum & totius inimicus patriæ: equum est, vt debitas sumat suo sanguine pœnas. Tum verò ex proximis sepibus palos rapiunt, detruncant & exacuunt, vt veluti assolet fieri lapidibus, sic eum illis sudibus perimerent. Sed taliter inardescente aduersus virum sanctum furore malignantium, Deus suorum protector fidelium, protexit illum sub velamento alarum suarum. Denique sicut ipse Dominus Iesus olim à perfidis Iudæis ad supercilium montis ad præcipitandum perductus, suæ virtutis potentia transiens, per medium illorum ibat illæsus: sic & iste famulus suus, eiusdem Domini sui munimine circumseptus, per medium se necare cupientium & ipse transijt intactus. Inter ipsos tamen quidam fuerant sanæ mentis, quorum corda Deus tetigerat, qui hæc fieri in sanctum Dei omnimodis prohibebat. Quorum vnus cæteris honoratior, nomine Buto, stans in eminentiori loco, ita protellatus est: O viri quicumque adestis cordati, auribus percipite verba oris mei. Frequenter ad nos quarundam gentium, Nortmannorum, Sclauorum ac Frisonum venerunt legati, quos more solito cum pace suscepimus, verba legationis diligenter tractauimus, & honorificè auctos muneribus ad propria remisimus. Et ecce nunc legatus summi Dei, deferens nobis mandata vitæ ac nostræ salutis, non solum spretus & contemptus est à nobis, sed etiam insectatus iniurijs, ac penè subijt discrimen mortis. Quam verò sit potens, qui illum destinauit, patet ostendit, cum de manibus nostris eum tam potenter & mirabiliter eripuit. Vnde & ea, quæ comminando vobis prophetauit, futura siue ventura proculdubio experiemini nimium vera, dum ea iudicio Dei sui, qui tam potens est, nobis fuerint illata. Huiuscemodi redargutionis, ac potius terroris sermonibus percussus aliquantulum est immanis eorum animus, & communi decreuerunt consensu, nè à quoquam impeteretur ille Dei nuncius: sed quocumque vellet ire, absque vlla læsione pergeret securus.

CAP. XIII.

Vir sanctus & humilis corde Lebuinus, ab insectatione malignantium diuina virtute tutus, benedicebat Dominum, quia laudabilis & gloriosus est in seculum.

D d

Videns

URIVS

RVIII
5

Longu war
tyrium eius
in castig
do corpore
&c.

Videns autem se non assequi posse ponēdo pro fratribus animam, quem summo pete
desiderabat martyrij fructum, licet abnegando seipsum & tollēdo crucem suam pro
Christum, crucifigendo carnem cum vitijs & concupiscentijs in fame & siti, in vigilijs
ac ieiunijs & laboribus plurimis, que cuncta libenter ac patienter pertulit, longum in
pace traxit martyrium. In deficientem tamen in se retinens plenum seruire charitatis
animum, iniunctū sibi à Deo sui Apostolatūs efficaciter administrabat officium. Quo
enim dignē sufficienterq; valeat eius doctrinæ & verborum gratias enarrare, quibus
multos ab iniquitate conuertit? De hoc nanque viro rectē per prophetam prædictum
est: Lex veritatis fuit in ore eius: item que, Labia sacerdotis custodiunt scientiam, &
legem requirunt ex ore eius: quia Angelus Domini exercitū est. Quo euangelizante
verbum veritatis, parata est sedes Dei in corde populi sibi credētis, & testimonia eius
credibilia facta sunt nimis. Sermo denique ipsius, audientes omnes in fide & opere
ædificabat, & ad fernorem sanctæ charitatis inflammat. Ad hoc illud cōuertebat
quod maximē sermonē docētium corroboret, quia quod ore monebat, opere ex
cebat. Post innumera igitur ab ipso patrata sanctarū virtutum documenta pariter
exempla, cum nullius penē tēporis interpolarent spatia, quibus aut sui, aut simul aliorū
profecūs non quereretur emolumēta, exemplificatū virum sanctissimū in totius facti
religionis, Deoque beneplacitæ cōuersationis gratia, iam agmina repositēbat caris
conciuem sibi debitum, & prædestinatione diuina, & morigeratione sibi condigna.

Malac. 2.
Ibidem.
Psal. 92.

Nora effe
ctu doctri
na eius.

S

C A P. XV.

Psal. 83.
Psal. 62.
Psal. 41.

Præsentabantur quoque Deo Angelico ministerio chari sui Lebuini vota, que
mente & opere vocis suæ erant harmoniæ consonantia, sic ad ipsum iugiter pro
elamantia: Quam dilecta sunt, Domine virtutum, tabernacula tua: cōcupiscit & de
ficat in his anima mea. item que: Sitiuit in te anima mea, quam multipliciter tibi can
mea, vt videam virtutē tuam & gloriam tuam: & iterum; Sitiuit anima mea ad Deum
vium: quando veniam, & apparebo ante faciem Dei mei? Sed quia hoc eius in
plebile desiderium mentis, retardabat fascia corporeæ molis, nec aliter adipisci po
terat ædificationem ex Deo, domum non manufactam, æternam in cælis, nisi fuerit
dissolutio domūs suæ terrestris, huius mundanæ habitationis: ille, qui est igneus fons
animarum, qui in effigiatione hominis fouens elementa, dissona dedit esse consona,
decreuit hæc in beato viro, vt iam resoluta seorsum proprios reuocarentur in ortus,
& eas in suam redigeretur originem, spiritus iret ad eum, qui misit illum. Missis ergo
ad exequenda conspiciens suæ dispositionis cooperantibus, qui sunt administratores
spiritus, in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis, iubet re
scindi ligamina peccatoris. Relaxantur artus, expediuntur latebræ, animæ que difficilis
moræ. Illa tandem referatis sibi claustrorum ianuis, exilit alacris, ac luce claris mu
cantibus iungitur calicolarū turmis, cum quibus hymnizando penetrat aulam regni
caelestis, pridie Idus mēsis Nouembris, & percipit à benigno remuneratore suo heredi
tatem incorruptibilem & incontaminatam & immarcescibilem, conseruatā sibi cum
omnibus sanctis, quam oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascen
dit, quam illi & omnibus se diligentibus Deus ab æterno misericorditer præparauit,
atque præparatam huic iuxta sui præfagium nominis sibi charo amico dignanter at
tribuit, affatus illum alloquio amicabile: Eugè chare mi, eugè serue bone & fidelis
quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam: intra in gaudium Domini
tui. Hinc illa sancta sancti viri anima, secretarium laudis æternæ ingressa, prima que
beata immortalitatis stola induta, ineffabili exhilarata lætitia, vt pote perenni viuens
gloriā, concinenti cum omnibus sanctis spiritibus melodia decāans Alleluia, iugiter
Deum in æterna collaudat secula.

Hebr. 1.

Felicitet
exit e cor
pore.
1 Pet. 1.

Esa. 64.
1 Cor. 2.

Matt. 25.

C A P. XVI.

Corpus ei
us apud Da
uentiam
humatur.

Sanè pura ac munda corporis eius vrna, in qua reposita fuerat felix anima, que
multos cibauerat velut celesti manna, humo recōditur cum debita honorificen
tia in ecclesia potius Dauentriensis. Cui loco hoc inditum constat vocabulum à De
none quodam, honorifico ac potētī viro, S. Lebuino, dum adhuc viueret, familiaris
mo. Ecclesia autem ipsa ab eodem sancto viro & quibusdā fidelibus, vt iam diximus,
constructa, sed ab infidelibus exusta, iterum que est reædificata, scilicet tempore quo
primū ad dandam sciētiam salutis incredulis olim Saxonibus, per beatū doctorem
Lebuinum visitauit eos oriens splendidissimus, illuminare in tenebris, & in vmbra
mortis sedentibus, vt in viam pacis dirigeret eorum gressus ipse sol iustitiæ Christus
in se

Luc. 1.

in secula benedictus. Decursa igitur, utcunque potuimus, de gestis beati confessoris Christi Lebuini narrationis ferie, libet pauca de inuentione eius subnectere.

C A P. XVII. De translatione S. Lebuini.

Post felicem illius ad caelestia transitum, hostis instinctu maligni contigit, Saxones, quorum maxima pars adhuc in infidelitate durabat, basilicam, qua sacrum corpus iacebat humatum, iterum succendere, & cuncta circumquaque vastare. Et cum per triduum eius quaereret sepulcrum, Deo providente, reperire nequiuerunt. Unde accidit, ut idem locus diu solitudinem pateretur.

Interea Gregorio venerabili Abbate, cuius supra mentione fecimus, ab hac instabili habitatione in domum aeternitatis migrante, consanguineus eius Albricus dignitatem suscepit Traiectensis cathedrae. Qui cum haberet quandam virum Deo dignum, sibi speciali affectu deuinctum, nomine Ludgerum, postmodum pontificali honore sublimatum, sic affatus est cum: Mi frater charissime Ludgere, cum nouerim te ea, quae ad diuinam pertinere religionem, studiosè exquirere, hortor ac postulo, loco illi, quo sacrum corpus Lebuini Christi sacerdotis recoditum fuit, te curam impendere, & ut a te, Deo reuelante, inueniri valeat, magnoperè elaborare, atque ad concinnandas Deo laudes templum inibi super illud aedificare. Qualis etenim quantusque vir fuerit, tua fraternitas optimè nouit. His acquiescens monitis egregius Ludgerus, omni adhibita sollicitudine, agrum, in quo thesaurus ille erat absconditus, excolit pro viribus, similis homini bonam margaritam quaerenti studiosus. Et quantum minimè, quod desiderabat, valeret inuenire, moestus oppidò, tamen intra spatium loci, quo putabatur contineri, cepit basilicam aedificare. Sed bono viro bona quaerenti non defuit manifestatio bonitatis Domini. Visum denique ei est in somnis, sanctissimum Christi sacerdotem Lebuinum secum loqui, & sui detegere locum sepulcri, seque ita affari: Laudabile, inquit, ac Deo placitum tuum approbo studium, mi frater amantissime Ludgere, quod ad honorem nominis Dei templum iam olim dirutum conaris restructuere. Mei verò membra corpulculi reperies remoto hoc, quae erigis, pariete Australi. At seruus Domini Ludgerus nil haesitans de visione, aggregata Cleri plebisque plurima concione, atque subruo quem erigebat pariete, in loco sibi praestitò, quod desiderabat, se gaudens inuenisse. Oblata itaque Deo, ut dignum erat, in hymnis & psalmis gratiarum actione, dilatari fecit spatium aedificij illius, quatenus inibi clauderetur thesaurus, a se Domino reuelante, repertus. Quantum denique sit preciosus, ab eo tempore usque in praesens signis declaratur ac virtutibus, quae per eius merita in suos fideles operari semper dignatur ineffabilis potentia benigni Iesu, Dei & Domini nostri: Qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat per infinita secula seculorum, Amen.

Saxones eius inflammant ecclesiam, sed corpus inuenire non possunt.

S. Lebuinus apparet Ludgero.

Inuenitur corpus S. Lebuini.

Editur miracula.

URIVS

RVIII
5

EGLOGA ECCLESIASTICA RADBODI TRAIECTENSIS ECCLESIAE FAMVLI, DE VIRTVTIBVS

S. Is S. Radbodus fuit Traiectensis Ecclesiae Episcopus, cuius vita est 20. Noubris hoc VI. Tomo. 12. Noubr.

B. Lebuini presbyteri, & de sancto nomine eius, quod non sine quodam futurorum praesagio sortitus esse creditur.

Nelytus Anglorum veniens Lebuinus ab oris, Sacris virtutum remis, & remige Christo, Saeva procellosi compressit flumina Rheni, Cuius fortè graui turgebant ostia flatu, Exagitata feris persapè Aquilonibus antè: Atque ea diuinæ fuerant sic inuia nauì.

Sed postquam sanctus rabidas perflauerat vndas, Caelitus emissio semèl impetrauit ab Austro, Corruit immitis Boreas, moxque aequore tuto, Suscepit placidus Pacis nauigia Rhenus. Hæc ubi successu portum petiere secundo, Urbis in antiquæ perfixa est ancora glebis, Et lapidis firmata situ: nè fortè solutas Turbine quassaret rursus vis horrida puppes. Tum verò insignem mirata est terra colonum Condemnare suas caelesti fomite messes, Ac malè nata solo diuinis vrere flammis.